

ΤΡΙΓΛΙΑΝΑ ΝΕΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΡΙΓΛΙΑΝΩΝ

Ανθή Ρουδακίτη-Αγεριάδου
Πυλαίας 31, Κάτω Τούμπα
54454 Θεσσαλονίκη
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
PORT PAYE
Ταχ. Γραφείο
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Αριθμός Αδείας 20

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

— ΓΚΙΚΟΓΛΟΥ ΝΙΚΗ —

σελ. 2

Κοινωνικά-Εκδηλώσεις

σελ. 3

ΜΑΘΗΜΑ ΖΩΗΣ

Βασίλης Παπαδόπουλος
Νίκος Δημητριάδης

σελ. 4

Το γλωσσικό ιδίωμα της Τρίγλιας

Ηρώ Πιστικού-Παπαγεωργίου
ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ)
Ανθή Αθανάσιος

σελ. 5

ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Καραγιάννη Κανέλα-Οικονομίδου
ΚΑΠΟΙΕΣ ΛΗΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ
Λάζαρος Ιωαννίδης

σελ. 6

Κ. Π. Καβάφης.

Λάζαρος Ιωαννίδης

σελ. 7

Τα ελληνικά Νόμπελ

Νίκος Δημητριάδης

Μια απίστευτη ιστορία

Καθημερινά ακούμε για την ρύπανση, τη μόλυνση και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος σαν να είναι κάτι μακριά από εμάς και για το οποίο φταίνε πάντα οι άλλοι και όχι εμείς.

Περιβάλλον όμως είναι το σύνολο του χώρου μέσα στον οποίο ζούμε και εξαρτώμεθα άμεσα η έμμεσα απ' αυτόν. Είναι ο αέρας που αναπνέουμε, το έδαφος που πατάμε, καλλιεργούμε και εκμεταλλευόμαστε ανελέητα, είναι το νερό που χρησιμοποιούμε για ύδρευση και άρδευση, είναι το οικιστικό μας περιβάλλον, οι ελεύθεροι χώροι και τα οικοσυστήματα που διαταράσσονται με τις ανθρώπινες παρεμβάσεις. Η αύξηση του πληθυσμού, η ανάπτυξη της τεχνολογίας, η εντατική γεωργία, η κακή διαχείριση των υδάτινων πόρων, η ρύπανση από χημικά, η αλόγιστη κατανάλωση υλικών αγαθών και ενέργειας, η ανθρώπινη παρέμβαση στους ζωντανούς οργανισμούς και οι κλιματολογικές μεταβολές έχουν καταστρέψει την ισορροπία στο περιβάλλον και δεν είναι δυνατή η κάλυψη των αναγκών του ανθρώπου από φυσικούς πόρους.

Για να μην φτάσουν όμως οι επόμενες γενιές (τα παιδιά μας!) να ζουν σε απάνθρωπες συνθήκες ας συνειδητοποιήσουμε ότι πρέπει κάτι να κάνουμε όλοι μας, όσο είναι δυνατόν βέβαια, και όχι μόνο να ρίχνουμε ευθύνες.

- Ας ξεκινήσουμε από αύριο αλλάζοντας μερικές συνήθειες και συμπεριφορά εμείς οι ίδιοι με χιούμορ και καλή διάθεση.
- Ας φροντίσουμε να μην καταναλώνουμε πολλή ηλεκτρική ενέργεια. Να μην αφήνουμε ηλεκτρικές συσκευές και φώτα αναμμένα αν δεν είναι απαραίτητα. Να μην αγοράζουμε ηλεκτροβόρες συσκευές. Μερικά πράγματα μπορούμε να τα κάνουμε χειροκίνητα.
- Ας αποφεύγουμε όσο γίνεται τα χημικά προϊόντα που επιβαρύνουν το περιβάλλον (καθαριστικά, γυαλιστικά, χρώματα, βερνίκια και άλλα).
- Ας χρησιμοποιούμε όσο γίνεται λιγότερο το αυτοκίνητο που καταναλώνει βενζίνη η οποία και ακριβή είναι και παράγει καυσαέρια. «Το περπάτημα κάνει καλό στην υγεία».
- Ας προσπαθήσουμε να μην δημιουργούμε ηχορύπανση με το αυτοκίνητο, το μηχανάκι, το συναγερμό η οτιδήποτε άλλο. Δε ζούμε μόνοι μας.
- Ας μην ξοδεύουμε αλόγιστα το νερό, φροντίζοντας να μην έχουμε διαρροές, να κάνουμε τα ποτίσματα την νύχτα και γενικά να μην έχουμε την ιδέα ότι είναι ανεξάντλητο.
- Ας κάνουμε τακτικά συντήρηση των καυστήρα του καλοριφέρ και το

Συνέχεια στη σελίδα 3

σελ. 8

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

σελ. 9

Κόψιμο πίτας και χορός παραρτήματος

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΣ ΤΡΙΓΛΙΑΣ 2004

σελ. 10

Αφήγηση της Μαρίκας Σακελλαρίδη-Παλαμαρά
ΜΕΡΟΣ 3ο

σελ. 11

ΤΑΧΤΑΡΙΣΜΑΤΑ

Στάθη Δημητράκου

Το κόψιμο της πίτας και ο χορός του Συλλόγου

σελ. 12

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ**Αρραβώνες**

Ο κ. Απόστολος Καραθανάσης με την κα Δέσποινα Βαμβακά.

Ο κ. Γιάγκος Γεωτίδης με την κα Δήμητρα Βαμβακά

Γάμοι

Ο κ. Γεώργιος Γέρογλου και η κα Γεωργία Κυρίμη.

Ο κ. Δημήτρης Σιουριδάκης και η κα Καλλιόπη Γλαράκη

Ο κ. Χρυσόστομος Βαμβακάς και η κα Μαριάνθη Χαραλαμπίδη

Βαπτίσεις

Ο κ. Ευγενίου Ευστράτιος και η σύζυγός του κα Τάνια Κάνδραλη, βάπτισαν την κόρη τους Αλίκη.

Ο κ. Παναγιώτης Κεμανετζής και η σύζυγός του Ελένη, βάπτισαν την κόρη τους Βασιλεία.

Ο κ. Δαμιανός Αϊβαλιώτης και η σύζυγός του Μαρία, βάπτισαν το γιό τους Αναστάσιο.

Θάνατοι

Παναγιώτης Θεοχαρίδης, 80 ετών. ■ Αναστασία Κουρατζίνου, 68 ετών.

Δημήτριος Παπαδημητρίου, 91 ετών. ■ Μαγδαλινή Χαρίση, 81 ετών.

Παρασκευή Φαρδή, 84 ετών. ■ Αθανάσιος Χατζηπαναγιώτης, 72 ετών.

Ευχές

Η κα Μορφούλα Βαμβακά, εύχεται στις εγγονές της Δέσποινα και Δήμητρα Βαμβακά, καλά στέφανα.

Δωρεές

Η κα Αικατερίνη Αμπελά-Καβουνίδου, έκανε δωρεά 70 € στη μνήμη των γονέων της Γρηγορίου και Μαρίας Καβουνίδου.

ΕΚΔΡΟΜΗ

Το παράρτημα του Συλλόγου των Απανταχού Τριγλιανών διοργανώνει εκδρομή προσκύνημα στην Παλιά Τρίγλια, όπου θα τελεστεί θεία λειτουργία στον ιερό ναό της Παντοβασίλισσας Παλιάς Τρίγλιας.

Η εκδρομή θα πραγματοποιηθεί στο τελευταίο δεκαήμερο του Μαΐου.

Περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο:

23730-51339 (κ. Νικόλαο Καλπάκη)

ή στα μέλη του Δ.Σ.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Στις 9 Ιανουαρίου 2004, πέθανε σε βαθιά γεράματα στη Θεσσαλονίκη ο πατριώτης μας Σταύρος Σακελλαρίδης.

Ο Σταύρος Σακελλαρίδης, ήταν από τους παλιούς τριγλιανούς, τα ιστορικά εκείνα στελέχη που ίδρύσανε το 1961 τον Σύλλογο Απανταχού Τριγλιανών. Συμμετείχε στα διοικητικά συμβούλια ως γραμματέας για πολλά χρόνια και προσέφερε τις υπηρεσίες του για το καλό της Τρίγλιας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Παραρτήματος του Συλλόγου Απανταχού Τριγλιανών συμμετείχε στην εξώδιο ακολουθία που έγινε στον ιερό ναό Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Στο τέλος, πήρε το λόγο ο πρόεδρος του

ΠΕΘΑΝΕ**Ο ΣΤΑΥΡΟΣ****ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ**

Παραρτήματος κ. Νικόλαος Καλπάκης και χαιρέτησε τον εκλιπόντα με τα εξής λόγια:

«Σεβαστοί πατέρες, αγαπητό εκκλησίασμα. Θα μου επιτρέψετε να πω δυο λόγια για τον εκλιπόντα, για τον άνθρωπο Σταύρο Σακελλαρίδη. Καλός άνθρωπος, καλός πατριώτης, καλός οικογενειάρχης. Αγάπησε τους Τριγλιανούς και εργάστηκε για τη Νέα Τρίγλια, όπως τον αγάπησαν κι αυτοί. Αγάπησε το Σύλλογο των Απανταχού Τριγλιανών και συμμετείχε σε πολλά διοικητικά συμβούλια με γνώμονα πάντα το καλό της Τρίγλιας. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Παραρτήματος του Συλλόγου Απανταχού Τριγλιανών αντί στεφάνου, προσέφερε ένα ποσό για ορφανά παιδιά σε ίδρυμα της Χαλκιδικής.

Εκ μέρους του Δ.Σ. του παραρτήματος μεταφέρω τα θερμά μου συλλυπητήρια στην οικογένεια του εκλιπόντος και εύχομαι ο Θεός να αναπαύσει τη ψυχή του.

Αιωνία του η μνήμη».

Το Δ.Σ. του Παραρτήματος

ΤΡΙΓΛΙΑΝΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτησία
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΡΙΓΛΙΑΝΩΝ

Χάψα 1, 546 26 Θεσσαλονίκη
ΤΗΛ: 2310.530.756, 2310. 538.495.

Υπεύθυνοι της εφημερίδας:

Δημητριάδης Νίκος

Σακελλαρίδης Βασίλης

Τα ενυπόγραφα άρθρα-σημειώσεις-αναφορές δημοσιεύονται με ευθύνη του υπογράφοντος. Το Δ.Σ. δεν συμμερίζεται απαραίτητα τις απόψεις αυτές. Ανυπόγραφα άρθρα δεν θα δημοσιεύονται.

Σχεδίαση-Εκτύπωση
electrick [2310.25.33.31]

ΕΥΧΕΣ

Ο Δήμαρχος, **Μήτσου Ιωακείμ** και το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Τρίγλιας εύχονται η Ανάσταση του Κυρίου να φωτίσει τις καρδιές όλων μας για έναν καλύτερο κόσμο.

Χριστός Ανέστη

Χρόνια Πολλά

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Θερμά συγχαρητήρια στην κα Δήμητρα Κουτσαντώνη του Λεωνίδα και της Διαμαντούλας, το γένος Μαστραντώνη για την απόκτηση διδακτορικού τίτλου στον τομέα της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας από το πανεπιστήμιο του Μπέρμιγχαμ, Μ. Βρετανίας.
Οι γονείς,
Λεωνίδας και Διαμαντούλα Κουτσαντώνη
Η αδελφή,
Κατερίνα Κουτσαντώνη
Οι θείοι,
Αντώνης και Σοφούλα Σπανδωνή

Στις βουλευτικές εκλογές που διεξήχθησαν στις 7 Μαρτίου, στο Νομό μας, εξελέγησαν βουλευτές οι κύριοι **Βαγιωνάς Γεώργιος, Παππάς Βασίλειος και Δριβελέγκας Ιωάννης**. Τους συχαίρουμε και τους ευχόμαστε καλή επιτυχία στο έργο τους.
Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Επιθυμώ να συγχαρώ την κ. Δέσποινα Μαστραλέξη Αρβανίτη, δημοτική σύμβουλο του Δήμου Τρίγλιας για τη συμμετοχή της ως αντιπρόεδρος, στο Δ.Σ. του νεοϊδρυθέντος τοπικού τμήματος της οργάνωσης Χαλκιδικής «**Οι θυγατέρες της Πηνελόπης**» με την ονομασία «**Φαιστιάδες**». Πρόκειται για το γυναικείο τμήμα της ΑΧΕΠΑ που έχει σκοπό να προωθή τα κοινωνικά, ηθικά και πνευματικά ενδιαφέροντα των μελών της.
Θερμά συγχαρητήρια.
Νικόλας Καλπάκης

Συνέχεια από τη σελίδα 1

αυτοκίνητο μας.

- Ας παράγουμε όσο το δυνατόν λιγότερα σκουπίδια και σε όγκο και σε βάρος.
- Ας αγοράζουμε προϊόντα χύμα ή σε συσκευασίες φιλικές με το περιβάλλον. Να ανακυκλώνουμε υλικά π.χ. γυαλιά, χαρτιά, αλουμίνιο, σίδερα και άλλα (ορισμένα υλικά πωλούνται και χρησιμοποιούνται ξανά).
- Ας μην χρησιμοποιούμε πλαστικά. Να αποφεύγουμε τα σερ-βίτσια μιας χρήσης. Να πηγαίνουμε για ψώνια με μία πάνινη τσάντα και όχι με δέκα πλαστικές.
- Ας ψωνίζουμε από καταστήματα που έχουν αρχές φιλικές με τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Που χρησιμοποιούν για παράδειγμα συσκευασίες από ανακυκλωμένο χαρτί, που έχουν φυτά περιποιημένα στον χώρο τους, που αφήνουν το πεζοδρόμιο ελεύθερο να κινούνται οι πεζοί και διάφορα άλλα.
- Ας μην τρώμε σε καταστήματα που έχουν πλαστικά τραπεζοκαθίσματα (υπάρχουν ωραιότατα ξύλινα). Που έχουν τέντες και πλαστικά διαχωριστικά κακόγουστα (ας φυτέψουν μερικά δέντρα που θα κάνουν παχιά σκιά). Που χρησιμοποιούν πλαστικά τραπεζομάντηλα -πληρώνουμε αρκετά ακριβά, ώστε μπορούν να πλύνουν ένα υφασμάτινο τραπεζομάνηλο.
- Ας φτιάξουμε, εάν υπάρχει αυλή, έναν λαχανόκηπο. Είναι ένας ωραίος τρόπος να γυμναζόμαστε, να δημιουργούμε, να κάνουμε οικονομία και να τρώμε νόστιμα λαχανικά.
- Ας φυτέψουμε από αύριο μερικά φυτά στον κήπο ή στο μπαλ-κόνι μας. Οι πικροδάφνες, οι λεβάντες, οι μυρτιές, οι δάφνες, τα τεύκρια, τα γεράνια και οι κάκτοι είναι τα λιγότερο απαιτητικά σε νερό και είναι και πολύ όμορφα.
- Μπορούμε να φυτέψουμε ένα δέντρο στον κήπο ή στο πεζο-δρόμιο μας π.χ. μια ελιά, μια αμυγδαλιά και πάρα πολλά άλλα. Έτσι και σκιά θα κάνει και οξυγόνο θα παράγει και καρπούς θα τρώμε. Έχει εκτιμηθεί από ειδικούς επιστήμονες ότι ένα μεγάλο δέντρο ισοδυναμεί με τρία μηχανήματα κλιματισμού. Δημιουργεί ρεύματα αέρα, φιλτράρει τον αέρα και την σκόνη, μειώνει και απορροφά τους αερορρυπαντές και τους θορύβους και απορροφά τα μικρόβια και τους μικροοργανισμούς.
- Αν υπάρχει μεγάλος κήπος μπορούμε να εγκαταστήσουμε αυτόματο ποτιστικό σύστημα. Έτσι θα ποτίζει την νύκτα και θα καταναλώνουμε όσο ακριβώς νερό χρειάζεται.
- Τα φυτά μας θα είναι όμορφα με λίγη κοπριά και με λίγα έντομα επίσης. Δεν χρειάζεται να χρησιμοποιούμε χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα.
- Όταν ψωνίζουμε ας μην προτιμούμε τα μεγάλα, γυαλιστερά και ομοιόμορφα φρούτα και λαχανικά γιατί για να γίνουν έτσι, θα δέχθηκαν αρκετά χημικά λιπάσματα. Οι κάμπιες και τα σκουλήκια είναι ζωντανοί οργανισμοί και μέρος της αλυσίδας. Ας καταναλώνουμε βιολογικά προϊόντα που είτε τα παράγουμε είτε τα αγοράζουμε.
- Όχι στις φωτιές. Δεν είναι ανάγκη να ανάβουμε φωτιές για να κάψουμε ξερά κλαδιά και χόρτα. Ας μείνουν σε μια γωνιά στην αυλή μας και μετά από κάποιο χρονικό διάστημα θα μειωθεί ο όγκος τους και θα γίνουν οργανική ουσία.
- Ας φροντίσουμε τα παιδιά μας ή τα κατοικίδια ζώα μας να μην λερώνουν δημόσιους χώρους και να μην καταστρέφουν τα φυτά.
- Ας μη σκοτώνουμε ούτε να φυλακίζουμε τα ζώα που ζουν ελεύθερα στην φύση. Το κρέας δεν κάνει πάντοτε καλό στην υγεία μας. Ας γίνουμε περισσότερο χορτοφάγοι.
- Όταν ψηφίζουμε είτε σε επίπεδο Δήμου είτε σε επίπεδο Νομού ή και Κράτους ακόμη, ας προτιμούμε αυτούς που είναι ευαισθητοποιημένοι και φροντίζουν να γίνεται εύκολη η ζωή των πολιτών χωρίς να επιβαρύνεται το περιβάλλον π.χ. κάποιον που προτείνει τη διαχείριση των απορριμάτων με το λιγότερο επιβλαβή τρόπο, που πλουτίζει και φροντίζει το πράσινο.
- Δε θεωρούμαστε «γραφικοί» αν καταγγείλουμε οποιονδήποτε παραβάτη και όποια αυθαιρεσία προκαλεί καταστροφές στο φυσικό περιβάλλον (π.χ. μπαζώνει ρέματα, κόβει δέντρα, πετάει σκουπίδια και πολλά άλλα) ακόμη και αν είναι φίλος και γείτονας. Υπάρχει αυστηρή νομοθεσία και οι παραβάτες τιμωρούνται με αυστηρά πρόστιμα. Οι εταιρείες και τα εργοστάσια είναι υποχρεωμένοι να έχουν καταθέσει μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και να τις τηρούν οι οποίες είναι στη διάθεση όσων έχουν αντιρρήσεις και ενστάσεις.

Το να είμαστε απλοί θεατές στις όποιες καταστροφές και παρεμβάσεις σημαίνει ότι είμαστε συνεργοί στην κακοποίηση και στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

μηνύματα

ΜΑΘΗΜΑ ΖΩΗΣ

Ένας καθηγητής Γεωτεχνικής Μηχανικής με φιλοσοφικές αναζητήσεις εμφανίστηκε στην τάξη του με ένα μεγάλο χάρτινο κουτί.

Χωρίς να μιλήσει, πήρε από την χάρτινη κούτα ένα άδειο γυάλινο θάζο και άρχισε να το γεμίζει με μικρές πέτρες. Οι μαθητές τον κοιτούσαν με απορία. Όταν το θάζο δε χωρούσε άλλο, ρώτησε: Είναι γεμάτο το θάζο; Και οι μαθητές απάντησαν. Ναι, είναι γεμάτο.

Αυτός χαμογέλασε και πάλι χωρίς να μιλήσει, πήρε από τη χάρτινη κούτα ένα σακουλάκι με μικρά βοτσαλάκια και άρχισε να γεμίζει το θάζο. Το κούνησε λίγο και τα βοτσαλάκια κύλησαν και γέμισαν τα κενά μεταξύ των πετρών. Όταν το θάζο δε χωρούσε άλλο, ρώτησε. Είναι γεμάτο το θάζο; Και οι μαθητές γέλασαν και απάντησαν: Ναι είναι γεμάτο.

Αυτός χαμογέλασε και πάλι χωρίς να μιλήσει, πήρε από τη χάρτινη κούτα ένα σακουλάκι με άμμο και άρχισε να την αδειάζει μέσα στο θάζο. Η άμμος χύθηκε και γέμισε όλα τα κενά μεταξύ των πετρών και των βοτσαλών. Όταν το θάζο δε χωρούσε άλλο, ρώτησε. Είναι γεμάτο το θάζο; Και οι μαθητές δίστασαν για λίγο, αλλά απάντησαν: Ναι είναι γεμάτο.

Αυτός χαμογέλασε και πάλι χωρίς να μιλήσει, πήρε από τη χάρτινη κούτα δύο караφάκια τσίπουρο και άρχισε να τα αδειάζει μέσα στο θάζο. Τα υγρά γέμισαν όλο το υπόλοιπο κενό του θάζου. Όταν το θάζο δε χωρούσε άλλο, ρώτησε. Είναι γεμάτο το θάζο; Και οι μαθητές γέλασαν αυτή τη φορά και απάντησαν: Ναι είναι γεμάτο.

Τώρα, λέει ο καθηγητής, θέλω να θεωρήσετε το θάζο αυτό ότι αντιπροσωπεύει τη ζωή σας.

Οι πέτρες είναι τα πιο σημαντικά στοιχεία στη ζωή σας, τέτοια είναι η οικογένεια, ο σύντροφός σας, η υγεία σας, τα παιδιά σας, οι καλοί σας φίλοι. Οι πέτρες αντιστοιχούν στα πιο σημαντικά, τόσο σημαντικά που ακόμα και αν όλα λείψουν, η ζωή σας θα εξακολουθήσει να είναι γεμάτη.

Τα βοτσαλάκια είναι τα άλλα πράγματα που έρχονται στη ζωή μας, όπως οι σπουδές μας, η εργασία μας, το σπίτι μας, το αυτοκίνητό μας, είναι μικρά πράγματα, βοτσαλάκια. Αν αυτά τα βάλετε πρώτα στο θάζο, δε θα υπάρχει χώρος για τις πέτρες, τα σημαντικά της ζωής.

Η άμμος, είναι όλα τα υπόλοιπα, τα πιο μικρά πράγματα της ζωής. Αν βάλεις πρώτα την άμμο στο θάζο, δεν θα υπάρχει χώρος ούτε για τα βότσαλα αλλά ούτε και για τις πέτρες.

Το θάζο είναι η ζωή σας. Αν ξοδεύετε χρόνο και δύναμη για μικρά πράγματα, δε θα βρείτε ποτέ χρόνο για τα πιο σημαντικά. Ξεχωρίστε, ποια είναι τα πιο σημαντικά για την ευτυχία σας. Μιλήστε με τους γονείς σας, παίξτε με τα παιδιά σας, απολαύστε το σύντροφό σας, προσέξτε την υγεία σας και χαρείτε τους φίλους σας. Πάντα θα υπάρχει χώρος για γνώση και σπουδές, πάντα θα υπάρχει χρόνος για εργασία, πάντα θα υπάρχει χρόνος για να φτιάξετε το σπίτι σας και το αυτοκίνητό σας, να πληρώσετε το δήμο και το τηλέφωνο. Όμως να φροντίσετε για τις πέτρες πρώτα.

Ξεχωρίστε τις προτεραιότητές σας.

Οι μαθητές είχαν μείνει άφωνοι. Ένας όμως ρώτησε.

Το τσίπουρο τι αντιπροσωπεύει;

Ο καθηγητής γέλασε και απάντησε: Χαίρομαι που ρωτάς. Θα σας πω. Δεν έχει σημασία πόσο γεμάτη είναι η ζωή σας, δεν έχει σημασία πόσο στριμωγμένος είσαι, γιατί πρέπει να ξέρεις: ότι πάντα θα υπάρχει χώρος και για δύο караφάκια.

Βασίλης Παπαδόπουλος (Μηχανολόγος Μηχανικός).

Νίκος Δημητριάδης (Μηχανολόγος Μηχανικός).

ΜΕΛΕΤΕΣ Το γλωσσικό ιδίωμα της Τρίγλιας

Οι Τριγλιανοί είχαν ιδίωμα νοτιοελλαδικού τύπου (1), δεν έπεφταν στο ιδίωμά τους τα άτονα [i] (2) και [u], ούτε στενώνονταν τα άτονα [e] και [o] σε [i] και [u] αντιστοίχως.

Το πιο χτυπητό φαινόμενο του τριγλιανού ιδιώματος ήταν οι αρχαϊκές καταλήξεις -ουσι και -ασι στο γ' πληθυντικό πρόσωπο των αρχικών και των παρωχημένων χρόνων αντίστοιχα των ρημάτων, πράγμα που θυμίζει Κύπρο, Δωδεκάνησα, Σφακιά της Κρήτης και Μάνη. Έτσι οι Τριγλιανοί έλεγαν θέλουσι, μάθουσι, να πούσι, να 'χουσι, είπασι, εφέρασι αντί θέλουν, μάθουν, να πουν, να 'χουν, είπαν, έφεραν.

Το [γ] πέφτει σε μεσοφωνηεντική θέση: π.χ. έτρωε, έκλαια, χοροπήδαα, εγέλαα αντί έτρωγε, έκλαιγα, χοροπήδαγα, γέλαγα.

Το μόριο να το προφέρανε α π.χ. α 'ρτω = να 'ρθω.

Υποκοριστική κατάληξη ουδετέρου γένους ήταν το -οπλο: π.χ. γροσόπλο αντί γροσάκι.

Ακούγεται ο τύπος να διώ της υποτακτικής του ρήματος βλέπω, αντί να δω.

Πολλά ουσιαστικά σχημάτιζαν ονομαστική πληθυντικού σε -οι αντί σε -ες: π.χ. οι άντροι αντί οι άντρες.

Τον περιφραστικό μέλλοντα με το ρήμα θέλω: π.χ. θέλει πάει = θα πάει.

Το γ' πληθυντικό του παρατατικού όμοιο με το γ' ενικό: π.χ. ερχότανε πολλά καράβια = ερχόντουσαν πολλά καράβια.

Την χρήση του περισπωμένου τύπου των παλιών συνηρημένων ρημάτων, π.χ. αγαπώ και όχι αγαπάω, και μάλιστα με διάκριση της παλιάς α' και β' συζυγίας, σε ορισμένα πρόσωπα: π.χ. πονώ, πονείς, πονεί και όχι πονάς, πονά.

Χαρακτηριστικοί είναι και ορισμένοι ρηματικοί τύποι, όπως π.χ. έναι αντί είναι.

Πολλά περισπώμενα ρήματα σχηματίζουν αρχαϊκούς τύπους κατά τη β' συζυγία σε -ουντο: π.χ. κρέμουντο αντί κρεμόντουσαν.

Συχνά τα ρήματα παίρνουν χρονική αύξηση στους παρωχημένους χρόνους και το ε ή το α τρέπεται σε η: π.χ. ήκουσα. Μερικές φορές παίρνουν συλλαβική αύξηση σε η:

π.χ. ηξέρω = ξέρω.

Επίσης, όπως σ' όλη την Βόρεια Ελλάδα και την Μικρά Ασία, η αντωνυμία-αντικείμενο μπαίνει σε αιτιατική πτώση αντί για γενική: τον (την) + ρήμα αντί του (της) + ρήμα: π.χ. να τη φέρω νερό = να της φέρω νερό, έφερέ με = μου έφερε, θα σε φέρω = θα σου φέρω

Η αντωνυμία τον γίνεται τονα και η αντωνυμία την τηνα: π.χ. τον καφέ είπαμέ τονα = μου είπε τον καφέ, δέτηνα = δεσ την.

Οι άτονοι αντωνυμιακοί τύποι ακολουθούν το ρήμα: π.χ. είπε το και ο Κασούρης = το είπε και ο Κασούρης, συυρίζω τα = τα συυρίζω, έφερέ με = μου έφερε, είπε σε = σου είπε, λέμε τα = τα λέμε.

Επίσης είναι γνωστό ότι οι κάτοικοι της Πόλης, της Σμύρνης και των μικρασιατικών παραλιών της Προποντίδας, όπου εύρισκετο και η Τρίγλια, είχαν στο ιδίωμά τους πολύ περισσότερες γαλλικές λέξεις απ' όσες είχε η ελληνική της Αθήνας: π.χ. πορτ-μονέ = πορτοφόλι, το αντρέ = η είσοδος, ο διάδρομος.

Τέλος χρησιμοποιούνται λέξεις από τα αρχαία ελληνικά π.χ. δαινίζω = βρίζω (από το αρχαίο ονειδίζω).

(1) Η διαίρεση των νεοελληνικών ιδιωμάτων σε βόρεια και νότια (ορθότερα σε ιδιώματα με βόρειο ή νότιο φωνηεντισμό, δηλαδή με ταραγμένο ή αλώβητο κοινώς "ατόφιο" το φωνηεντικό τους σύστημα σε άτονη θέση) οφείλεται στον Γεώργιο Χατζιδάκι και είναι η βασικότερη και η γενικά παραδεκτή σήμερα στην νεοελληνική διαλεκτολογία κατανομή τους.

(2)

Με το λατινικό [i] δηλώνουμε όλες τις γραπτές αποδόσεις του φωνήματος αυτού στην ελληνική (ι, η, υ, οι, ει, υι) και με το λατινικό [e] τις δυο ελληνικές γραφές ε, αι. Με το [o] δηλώνουμε το ο και το ω.

Ηρώ Πιστικού-Παπαγεωργίου
Δρ. Γλωσσολογίας

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ) Χρήση-Κίνδυνοι

Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή αλλιώς γεωργικά φάρμακα είναι βιολογικά δραστικές χημικές ουσίες. Ανάλογα με τον εχθρό που καταπολεμούν διακρίνονται σε τρεις μεγάλες ομάδες.

- Τα ζιζανιοκτόνα που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση των ζιζανίων, τα οποία ανεπιθύμητα ευρίσκονται στις καλλιέργειες και ανταγωνίζονται αυτών σε νερό και άλλα θρεπτικά στοιχεία
- Τα εντομοκτόνα και ακαρεοκτόνα, που εφαρμόζονται για τον έλεγχο των εντόμων και ακάρεων που κάνουν ζημιά στις καλλιέργειές μας ετήσιες ή πολυετείς και τέλος
- τα μυκητοκτόνα που εφαρμόζονται για την πρόληψη ή και θεραπεία των ασθενειών των φυτών και των δέντρων.

Οι ουσίες αυτές πριν εγκριθούν για γεωργική χρήση από το Υπουργείο Γεωργίας, έχουν εξετασθεί λεπτομερειακά για την ασφάλεια και την ωφελιμότητά τους στον άνθρωπο και τα ζώα, στις καλλιέργειες και γενικά στο περιβάλλον, από τον οίκο παρασκευής τους.

Οι έλεγχοι αυτοί είναι πάρα πολλοί, κρατούν περίπου 6-7 χρόνια και είναι πολύ δαπανηροί. Από τις 10-12 χιλιάδες ουσίες που συντίθενται από τους ξένους οίκους παρασκευής φυτοπροστατευτικών προϊόντων μόνο μία ή το πολύ δύο θα επιλεγούν προς ανάπτυξη και τελικά τοποθέτησή τους στην παγκόσμια αγορά. Το κόστος των μελετών αυτών, για όλη την περίοδο από την επιλογή έως την τελική ανάπτυξη μιας ουσίας, μπορεί να ανέλθει στο ύψος των 300 εκατομμυρίων ευρώ και η ουσία αυτή καταγράφεται και παίρνει άδεια (πατέντα) αποκλειστικής εκμετάλλευσης από τον οίκο παρασκευής για 15-20 χρόνια. Το αποτέλεσμα όλων αυτών των ελέγχων και μελετών περιγράφεται ως περίληψη στην ετικέτα του φυτοπροστατευτικού προϊόντος.

Εγκρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των υπουργείων γεωργίας των χωρών, όπου ζητείται η είσοδος και η τοποθέτηση του προϊόντος στην αγροχημική αγορά τους.

Η ετικέτα ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος είναι πάρα πολύ σημαντική και πρέπει να διαβάζεται προσεκτικά από τον χρήστη του προϊόντος. Σε κάθε ετικέτα αναγράφεται η περιεκτικότητα, η μορφή και η κατηγορία της δραστικής ουσίας, το φάσμα δράσης, ο τρόπος εφαρμογής, ο βαθμός τοξικότητας (αν έχει το σήμα της νεκροκεφαλής κλπ) και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την χρήση, αποθήκευση και εφαρμογή του προϊόντος. Επίσης, πολύ σημαντικό είναι το χρονικό διάστημα που απαιτείται από την εφαρμογή του φυτοπροστατευτικού προϊόντος έως την συγκομιδή, το οποίο πρέπει να ακολουθείται πιστά από τον Έλληνα αγρότη.

Τέλος, δίδονται πληροφορίες και τηλεφώνω του κέντρου δηλητηριάσεων σε περίπτωση ατυχήματος. Είναι γενικά παραδεκτό ότι δεν υπάρχει χημική ουσία, απαλλαγμένη εντελώς από την πιθανότητα πρόκλησης ανεπιθύμητων αποτελεσμάτων.

Παρόλα αυτά υπάρχουν και προσφέρονται μέθοδοι και τρόποι χρησιμοποίησής τους με βαθμό ασφάλειας και, που πρακτικά, απομακρύνουν ή και αποκλείουν το ενδεχόμενο πρόκλησης βλαβερών συνεπειών.

Για το λόγο αυτό:

- Διαβάστε το κείμενο της ετικέτας και,
- κατά το χειρισμό, την αποθήκευση και την εφαρμογή των ουσιών αυτών ακολουθείστε πιστά τις οδηγίες που αναγράφονται στην ετικέτα.

Ανθής Αθανάσιος
Γεωπόνος

ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Καραγιάννη Κανέλα-Οικονομίδου
Υποδιευθύντρια-Υπεύθυνη του ολοήμερου
στο 1^ο δημοτικό σχολείο Ν. Τρίγλιας

Σέναν κόσμο που συνεχώς μεταβάλλεται, το σχολείο, ο βασικός πυρήνας μόρφωσης και ο συνδετικός ιστός ανάμεσα στον άνθρωπο, στην κοινωνία και στην παγκόσμια κοινότητα δε μπορεί να μείνει στατικό και αμετάβλητο στο πέρασμα του χρόνου, στα νέα δεδομένα, στις σύγχρονες προκλήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό το ΥΠΕΠΘ θέσπισε το ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΣΧΟΛΕΙΟ το οποίο αποτελεί μια καινοτόμο εφαρμογή στη σύγχρονη εκπαίδευση υπό την ευθύνη και καθοδήγηση της επιστημονικής επιτροπής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και των αρμοδίων εκπαιδευτικών οργάνων.

Παρά τις δυσκολίες που συναντά κατά την εφαρμογή του, το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται και καλύπτει τις ανάγκες ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων όπως οι εργαζόμενες μητέρες και τα οικονομικά αδύνατα κοινωνικά στρώματα.

Το ολοήμερο σχολείο δε σημαίνει απλά και μόνο διεύρυνση του χρόνου λειτουργίας του παραδοσιακού σχολείου. Προβάλλεται ως μια πρόταση ανανέωσης και βελτίωσης του σχολείου με σαφή παιδαγωγικό προσανατολισμό και επικέντρωση στο κοινωνικοποιητικό και πολιτισμικό του ρόλο. Λόγω της χρονικής του διεύρυνσης έχει τη δυνατότητα να επεκταθεί ακριβώς προς εκείνες τις επιδόσεις και τις ικανότητες που κατά κανόνα παραμελούνται στο κανονικό σχολείο. Την πρακτική και κοινωνική μάθηση, τις καλλιτεχνικές ικανότητες αλλά και προς άλλα γνωστικά αντικείμενα που δε μπορούν να χωρέσουν στο κανονικό πρόγραμμα όπως η ξένη γλώσσα, οι Η/Υ κ.λ.π.

Είναι προφανές ότι σε μια ανανεωμένη μορφή σχολείου, ο ρόλος του εκπαιδευτικού δε μπορεί να μένει αμετάβλητος. Μπροστά στις νέες συνθήκες διαμορφώνονται νέες προσδοκίες για όλες τις ομάδες και τα πρόσωπα που σχετίζονται με το σχολείο: διευθυντές, εκπαιδευτικοί, μαθητές, τοπική αυτοδιοίκηση.

Προϋπόθεση για την επιτυχία του θεσμού του ολοήμερου σχολείου είναι ο σωστός σχεδιασμός, ο εντοπισμός προβλημάτων, η διαπίστωση αναγκών και η συνεργασία μεταξύ πολιτείας, γονέων, εκπαιδευτικών, της τοπικής αυτοδιοίκησης και όλων των τοπικών φορέων ιδιαίτερα στα πρώτα στάδια λειτουργίας του όταν η ανησυχία και ο φόβος μπροστά στο καινούριο και ενόψει ενδεχομένως αποτυχίας, είναι έντονο.

- Κάθε παιδί είναι μια ξεχωριστή προσωπικότητα και χρειάζεται ιδιαίτερη μεταχείριση.

- Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να ξέρουν ότι ο μαθητής της Α και Β τάξης δεν έχει την αντοχή και υπομονή που έχει ένας μαθητής της Γ ή και της Ε τάξης, γι αυτό και θα πρέπει να ξεκουράζεται περισσότερο και να παίζει πιο πολύ.

- Οι μαθητές δε θα πρέπει να τρώνε βαριά φαγητά.

- Ο μαθητής της Δ, Ε και ΣΤ τάξης ενδιαφέρεται πιο πολύ για τον αθλητισμό αλλά θέλει και να είναι έτοιμος για την άλλη μέρα στα μαθήματά του.

- Τέλος, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να παρέχουν εξατομικευμένη και ομαδοσυνεργατική βοήθεια στους μαθητές τους, πρωτοβουλία, υπευθυνότητα, ασφάλεια ότι μπορούν μόνοι τους να διεκπεραιώσουν την εργασία τους.

Ο θεσμός του ολοήμερου σχολείου είναι αποδεκτός απ όλους, όμως θα χρειαστεί κάποιο χρονικό διάστημα και η καταλληλότερη υποδομή για να ολοκληρωθεί και να εδραιωθεί στην ελληνική κοινωνία.

ΚΑΠΟΙΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

Λάζαρος Ιωαννίδης
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Η ηλεκτρική ενέργεια αποτελεί και αντιμετωπίζεται σήμερα διεθνώς σαν ένα προϊόν όπως όλα τα άλλα. Οι καταναλωτές επιζητούν να τους παρέχεται το προϊόν αυτό αδιάλειπτα (χωρίς διακοπές) και σε σταθερά υψηλό ποιοτικό επίπεδο (σταθερή τάση και συχνότητα). Η ποιότητα της ηλεκτρικής ενέργειας προδιαγράφεται από το Ελληνικό πρότυπο ΕΛΟΤ EN 50160 " Χαρακτηριστικά της Τάσης που παρέχεται από τα Δημόσια Δίκτυα Διανομής" και βρίσκεται σε απόλυτη συμφωνία με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα.

Ωστόσο παρά το ότι η ΔΕΗ:

1. Μελετά και κατασκευάζει τα δίκτυά της σύμφωνα με κανονισμούς και πρότυπα ανάλογα με εκείνα που ισχύουν στις χώρες της Ε.Ε. και τις ΗΠΑ

2. Λαμβάνει όλα τα δυνατά μέτρα σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική (περιοδική επιθεώρηση-συντήρηση των εγκαταστάσεων, επιτήρηση των δικτύων, εγκατάσταση αλεξικεραύνων, κλάδεμα δένδρων κ.λ.π.) για να εξασφαλίσει ένα αξιόπιστο και ασφαλές δίκτυο, είναι πρακτικά αδύνατο να αποκλεισθεί παντελώς η εμφάνιση συμβάντων-σφαλμάτων που προκαλούν διαταραχές της τάσης (βυθίσεις, υπερτάσεις, διακοπές βραχείας ή μακράς διάρκειας κ.λ.π.).

Για παράδειγμα κατά την διάρκεια έντονων καιρικών φαινομένων, από πουλιά, από βλάβη στο εναέριο δίκτυο ή κατά την εκκίνηση και διακοπή της λειτουργίας μεγάλων ηλεκτρικών συσκευών καταναλωτών μπορεί να προκληθούν αιφνίδιες και σημαντικές διαταραχές της τάσης (διακοπές ή βυθίσεις). Στα Διεθνή Πρότυπα IEC 61000 καθορίζονται τα μέγιστα επίπεδα διαταραχών της τάσης που πρέπει να απαντώνται στα Δημόσια Δίκτυα τροφοδότησης και τα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα αντοχής ή "ατρωσίας" του εξοπλισμού στις διαταραχές αυτές. Ορισμένες διαταραχές τάσης ενδέχεται να υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπτά όρια αντοχής κάποιων τύπων εξοπλισμού και κατά συνέπεια να κινδυνεύουν αυτές να υποστούν βλάβες.

Επειδή ο σύγχρονος ηλεκτρολογικός εξοπλισμός είναι ευαίσθητος στις παραπάνω διαταραχές τάσης οι καταναλωτές πρέπει:

1. Να διερευνούν την συμφωνία των προδιαγραφών του ευαίσθητου εξοπλισμού τους (Η/Υ, video, τηλεοράσεις, στερεοφωνικά κ.λ.π) με τα Διεθνή Πρότυπα

2. Να εξετάζουν τη σκοπιμότητα προμήθειας και εγκατάστασης ειδικών διατάξεων προστασίας στην ηλεκτρική τους εγκατάσταση (επιτηρητές τάσης, σταθεροποιητές τάσης, σύστημα αδιάλειπτης τροφοδοσίας ισχύος UPS κ.λ.π), αν ο εξοπλισμός τους δεν διαθέτει επαρκή ενσωματωμένη προστασία. Στο εμπόριο διατίθενται τέτοιες διατάξεις και προαιρετικά, με μέριμνα των καταναλωτών, μπορούν να εγκατασταθούν από αδειούχους ηλεκτρολόγους εγκαταστάτες στο αρχικό στάδιο κατασκευής της εγκατάστασης ή και αργότερα.

Προσωπα

Γεννήθηκε τον Απρίλιο του 1863 και πέθανε τον Απρίλιο του 1933. Ποιήματα άρχισε να γράφει και να δημοσιεύει από πολύ νωρίς, το 1886 δημοσίευσε το πρώτο του στο περιοδικό "Εσπερος" της Λειψίας.

Η πρώτη μου επαφή με το έργο του ποιητή ήταν σε ηλικία 18 ετών - μαθητής της έκτης γυμνασίου τότε-, όταν στο μάθημα των νεοελληνικών ο καθηγητής μας, ένας φωτισμένος φιλόλογος που δεν θυμάμαι πιά το όνομά του, μας έδωσε μερικές φωτοτυπίες με ποιήματά του. Η τότε εντύπωση ήταν ένα ξάφνιασμα, για τα θέματά τους, τη γλώσσα τους, το στίχο τους, το ύφος τους.

Μετά ξεχάστηκε...

Πολλά χρόνια αργότερα, περνώντας τυχαία έξω από ένα βιβλιοπωλείο είδα στη βιτρίνα ένα βιβλίο με ποιήματα του Καβάφη. Μπήκα και το αγόρασα. Ο ποιητής με αιχμαλώτισε, με φυλάκισε με ένα τρόπο παράξενο, διάβαζα και ξαναδιάβαζα τα ποιήματά του με καινούργια ευχαρίστηση, στο τέλος άρχισα να τα αποστηθίζω.

Για το κριτικό πλησίασμα ενός έργου τέχνης, ο καθένας έχει τον δικό του τρόπο που είναι θέμα χαρακτήρα και παιδείας. Εγώ πρώτα αγαπώ και ύστερα προσπαθώ να εξηγήσω τον λόγο της αγάπης μου.

Πολλά έχουν ειπωθεί για τα πάθη του Καβάφη και πολλοί θέλησαν να εξηγήσουν την ποίησή του με βάση τον ηδονισμό του. Βέβαια τα πάθη του τον οδήγησαν στη μοναξιά και η μοναξιά στην απόγνωση. Αυτές οι αδυναμίες του θα τον

"Είμαι
Κωνσταντιπολίτης
την καταγωγήν,
αλλά εγεννήθηκα
στην Αλεξάνδρεια
σ' ένα σπίτι της
οδού Σερίφ.
Μικρός πολύ
έφυγα, και αρκετό
μέρος της παιδικής
μου ηλικίας το
πέρασα στην
Αγγλία."

ακολουθήσουν σε όλη του τη ζωή και θα τον βασανίσουν σκληρά. Γεμάτος αγωνία και τραγικά απομονωμένος, παρόλο που πάλεψε σκληρά, δεν είχε την δύναμη να απαλλαγεί από τα πάθη του. Δεν ήταν άνθρωπος φτιαγμένος με δύναμη και θέληση που θα μπορούσε να αλλάξει.

Ο Αλεξανδρινός ποιητής παρέμεινε παρεξηγημένος αν όχι αγνοημένος για πολλά χρόνια όχι μόνο επειδή το έργο του αιφνιδίαζε αλλά και λόγω της προσωπικής του ζωής. Το έργο του προκάλεσε αμφιβολίες και συζητήσεις τόσο από αυτούς που τον θεώρησαν μεγάλο, όσο και από αυτούς που τον αρνήθηκαν σαν ποιητή.

Σώμα, θυμήσου όχι μόνο το πόσο αγαπήθηκες,
όχι μονάχα τα κρεβάτια όπου επλάγιασες,
αλλά και εκείνες τες επιθυμίες που για σένα
γυάλιζαν μες τα μάτια φανερά,
κ' ετρέμανε μες στη φωνή - και κάποιον
τυχαίον εμπόδιο τες ματαίωσε.

"Θυμήσου, σώμα..."

Τα θέματά του τα αντλούσε από την απλή καθημερινή ζωή και από την ιστορία (αρχαία ελληνική, της Αλεξάνδρειας των ελληνιστικών χρόνων και την βυζαντινή). Σε καμμία όμως περίπτωση δεν έκανε έργο ιστορικού.

Ζωντάνεψε μία περίοδο της ιστορίας με το δικό του ξεχωριστό τρόπο, τόσο χαρακτηριστικά και ζωηρά, ώστε όποιος διάβαζε το έργο του να μην μπορεί να αναλογισθεί την αλεξανδρινή εποχή έξω από το πρίσμα των ποιημάτων του.

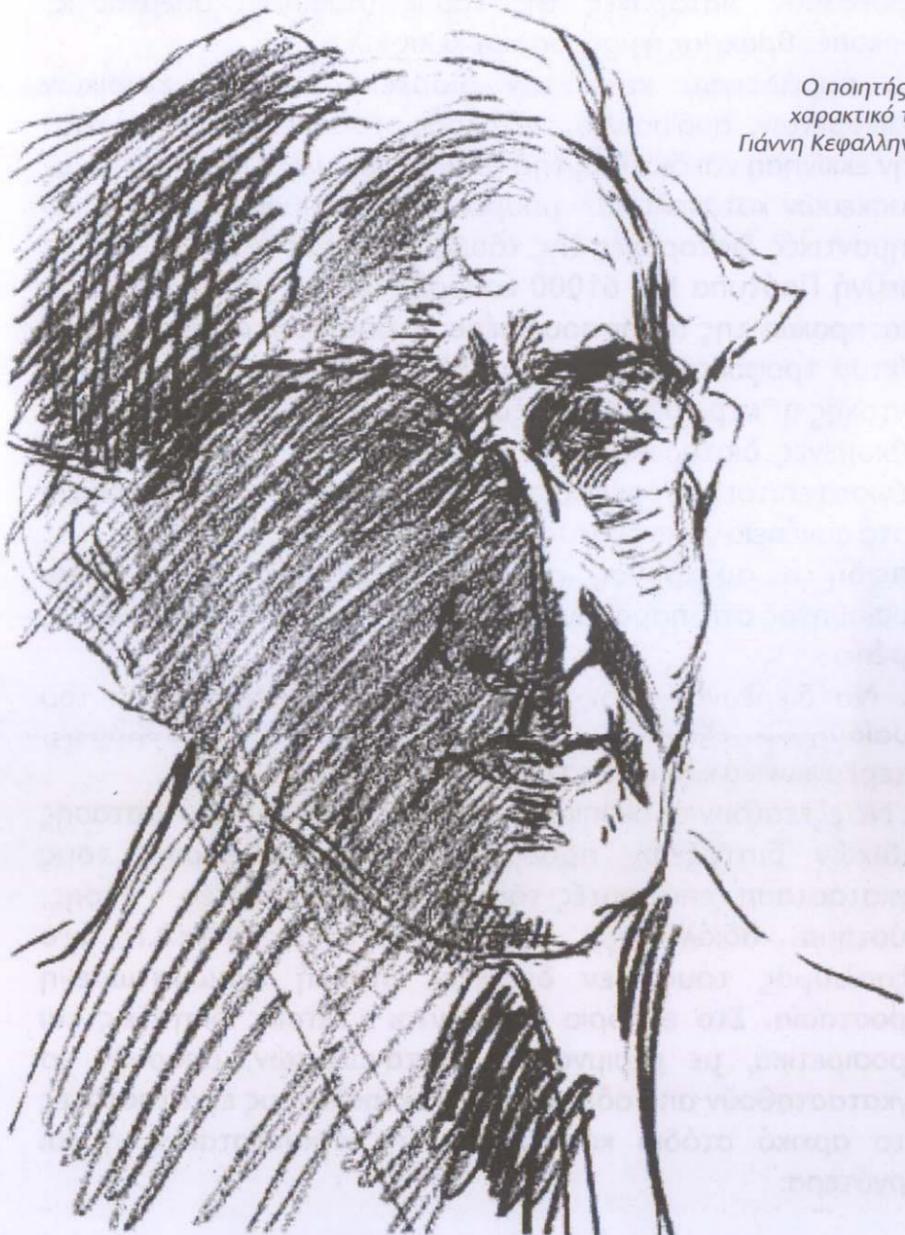
Χρησιμοποιεί μία ιδιότυπη γλώσσα που δεν μπορείς να ξεχωρίσεις αν είναι κακή δημοτική ή κακή

Κ. Π. Καβάφης.

Λάζαρος Ιωαννίδης
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Ο ποιητής σε
χαρακτικό του
Γιάννη Κεφαλληνού

καθαρεύουσα, ένα ανακάτωμα απροσδιόριστο, που δεν είναι τυχαίο. Σίγουρα όμως δεν θα μπορούσαν να γραφτούν διαφορετικά γιατί αλλιώς θα έχαναν την μοναδικότητά τους.

Τα ποιήματά του είναι ξεχωριστά και ασυνήθιστα. Σε πρώτη ανάγνωση φαίνονται ανυπόφορα πεζά. Οι στίχοι του απογυμνωμένοι από κάθε επιφανειακό και εξωτερικό στόλισμα, χωρίς εύκολα και εντυπωσιακά ποιητικά μέσα, είναι μελετημένοι και δουλεμένοι σκληρά. Το έργο του δεν είναι συνέχεια καμμιάς άλλης εργασίας, δεν παρουσιάζει τίποτε κοινό με τους σύγχρονους λυρικούς της εποχής του, ούτε μπορεί να καθορισθεί ποιές επιρροές δέχθηκε, παρουσιάζεται σαν ένα μοναδικό φαινόμενο.

Σ' αυτές τες σκοτεινές κάμαρες, που περνώ
Μέρες βαριές, επάνω κάτω τριγυρνώ
για νάβρω τα παράθυρα. Όταν ανοίξει
ένα παράθυρο θάναι παρηγορία.

Μα τα παράθυρα δεν βρίσκονται, ή δεν μπορώ
να τάβρω. Και καλλίτερα ίσως να μην τα βρω.

Ίσως το φως θάναι μία νέα τυραννία.

Ποιος ξέρει τι καινούρια πράγματα θα δείξει.

"Τα παράθυρα"

Θεματικά περιορίζεται συνήθως σε ένα απλό ιστορικό γεγονός ή σε μία εικόνα της καθημερινής ζωής που είναι "η ιδέα". Η έμπνευση και η σύλληψη είναι αποτέλεσμα της επίμονης προσήλωσής του σε αυτή την ιδέα, που αποτελεί και τον πυρήνα των ποιημάτων του. Κάθε ποίημα του κρύβει μέσα του ένα κόσμο ολόκληρο, όλα μεστά και σφικτοδεμένα σε λίγους στίχους, και ενώ τα διαβάζεις και λες ότι αυτό είναι όλο, τα ξαναδιαβάζεις και

ανακαλύπτεις νέα πράγματα που δεν τα φανταζόσουν. Εντύπωση προκαλεί στον αναγνώστη η ενότητα όλου του έργου του, ποτέ δεν απομακρύνθηκε από τα προσωπικά του θέματα.

Αν και η ατμόσφαιρα του έργου του είναι αντιηρωική - γιατί τελικά το έργο του αποτελεί μία άρνηση - το κρίνουμε μόνο σε περιεχόμενο και μορφή. Διάχυτη παντού η απελπισία και η απόγνωση για το τέλος που έρχεται και που δεν μπορεί να αποφευχθεί. Προετοιμάζει τον άνθρωπο για τις μεγάλες περιπέτειες, για τα φοβερά διλήμματα, για τις κρίσιμες στιγμές, για τις μεγάλες αποφάσεις και τον οπλίζει με την καρτερία και την αξιοπρέπεια που πρέπει να έχει κανείς για να δεχτεί το αναπόφευκτο, το μοιραίο.

.....
Την τύχη σου που ενδίδει πιά, τα έργα σου που απέτυχαν, τα σχέδια της ζωής σου που βγήκαν όλα πλάνες, μη ανοφέλετα θρηνήσεις.

Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος, αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια που φεύγει. Προπάντων μη γελασθείς, μην πεις πως ήταν ένα όνειρο, πως απατήθηκε η ακοή σου. Μάταιες τέτοιες ελπίδες μην καταδεχθείς.

.....
"Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον"

Τιμή σ' εκείνους όπου στην ζωή των ώρισαν και φυλάγουν Θερμοπύλες. Ποτέ από το χρέος μη κινούντες

.....
Και περισσότερη τιμή τους πρέπει όταν προβλέπουν (και πολλοί προβλέπουν) πως ο Εφιάλτης θα φανεί στο τέλος, κ' οι Μήδοι επιτέλους θα διαβούνε.

"Θερμοπύλες"

Ένας ποιητής που δεν θα αποκτήσει ποτέ μαθητές, γιατί θα ήταν και άβολο και επικίνδυνο να αποκτήσει.

Επιμέλεια:
Νίκος Δημητριάδης

προσωπα

Τα ελληνικά Νόμπελ

1963: Νόμπελ Λογοτεχνίας
Γιώργος Σεφέρης
(ψευδώνυμο του Γιώργου Σεφεριάδη)

Από το λόγο του στην απονομή του βραβείου, μιλώντας για τη νεολαία (11/12/1963): «Πρόκειται για μια θλιμμένη και ανήσυχη νέα γενιά. Κατανοώ τις δυσκολίες της. Στο κάτω κάτω δεν είναι και τόσο διαφορετικές από τις δικές μας. Ένας μεγάλος εργάτης της ελευθερίας μας, ο Ρήγας Φεραίος, μας δίδαξε: "Συλλογάται καλά όποιος συλλογάται ελεύθερα". Θα ήθελα όμως η νεολαία μας να σκέφτεται επίσης το ρητό που είναι χαραγμένο στην είσοδο του Πανεπιστημίου σας στην Ουψάλα: "Το να σκέφτεται ελεύθερα είναι καλό, το να σκέφτεται δίκαια είναι καλύτερο".

1979: Νόμπελ Λογοτεχνίας
Οδυσσέας Ελύτης
(ψευδώνυμο του
Οδυσσέα Αλεπουδέλλη)

Από το λόγο του στην απονομή του βραβείου Νόμπελ, (8/12/1979): «Το να κρατάει κανείς τον Ήλιο με τα χέρια χωρίς να καίγεται, το να τον παραδίδει σαν δαυλό σε όσους ακολουθούν, είναι μια επώδυνη πράξη, αλλά, όπως πιστεύω, κι ευλογημένη».

Μία απίστευτη ιστορία

ΣΕΜΣΕ ΑΛΛΑΚ, 30, πρωταγωνίστρια μιας απίστευτης σε βαρβαρότητα ιστορίας, που εκτυλίχθηκε στο Ντιγιαρμπακίρ, στην Ανατολική Τουρκία και που κατέληξε στον τραγικό της θάνατο τον περασμένο Ιούνιο. Η Σεμσέ έπεσε θύμα βιασμού, που της προκάλεσε εκτός από τα πολλά σωματικά και ψυχικά πράγματα και μία εγκυμοσύνη που δεν ήθελε. Τράπηκε σε φυγή, έντρομη. Ήξερε πως η οικογένειά της μάθαινε πως περίμενε παιδί εκτός γάμου, δεν θα ενδιαφερόταν να μάθει πώς και γιατί, αλλά θα την τιμωρούσε με τον μόνο τρόπο που, ακόμα και σήμερα, συνηθίζεται να τακτοποιούνται εκεί οι λεγόμενες «υποθέσεις τιμής»: με θάνατο. Την έψαξαν. Την κυνήγησαν. Την βρήκαν. Και όλοι μαζί, πατέρας, ξαδέλφια, θείοι και ανήψια, αποφάσισαν το πώς: να τη λιθοβολήσουν και να την αποτελειώσουν πετώντας της μαχαίρια! Έτσι ακριβώς έγινε. Ή μάλλον όχι ακριβώς. Ακόμη χειρότερα. Δεν πέθανε ακαριαία η κοπέλα να λυτρωνόταν, τουλάχιστον. Τη μάζεψαν βαριά τραυματισμένη και την έστειλαν σε νοσοκομείο. Έκανε 7 μήνες να πεθάνει! Όλα αυτά, με την ανοχή της κοινωνίας. Με την ανοχή των τοπικών αρχών, βεβαίως.

Η τραγική ιστορία της Σεμσέ έγινε παράσταση, από κουρδικό θίασο και παίχθηκε για πρώτη φορά, αυτές τις

μέρες, στην πόλη όπου έγινε το κακό. Εκεί πήγε και η ανταποκρίτρια της «Γκάρντιαν» στην Αθήνα, η Έλενα Σμιθ, παρακολούθησε την παράσταση και έγραψε ένα συγκλονιστικό κομμάτι στην εφημερίδα της, που μπορείτε να το διαβάσετε στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.guardian.co.uk/print/0,3858,4845986-103681,00.html «Σβήνουν τα φώτα και το θέατρο βυθίζεται στο σκοτάδι, τη στιγμή που ο Βουράλ Ταντεκίν, ερασιτέχνης ηθοποιός, που παίζει το ρόλο του πατέρα της Σεμσέ, ετοιμάζεται να διαπράξει το λεγόμενο έγκλημα τιμής». «Νοιώθω ένοχος μόνο που παίζω αυτόν το ρόλο, λέει συντετριμμένος ο ηθοποιός», γράφει στο ρεπορτάζ της η κα Σμιθ. Η Τουρκία δεν είναι η μόνη μουσουλμανική χώρα στον κόσμο όπου επιτρέπονται τέτοια βάρβαρα εγκλήματα τιμής. Το Μπαγκλαντές, το Πακιστάν, η Παλαιστίνη, η Αίγυπτος και η Ιορδανία είναι μερικές από τις χώρες όπου η οικογένεια έχει το δικαίωμα να τιμωρήσει ένα μέλος της, συνήθως γυναίκα, εάν μάθει ή αισθανθεί ότι ατιμάστηκε! Η προσπάθεια των ανθρώπων του μικρού, κουρδικού θιάσου, κόντρα στις παραδόσεις και στις προκαταλήψεις, είναι γεμάτη και αξιέπαινη.

Επιμέλεια: Νίκος Δημητριάδης

ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Με μεγάλη επιτυχία έγινε το Σάββατο, 20 Δεκεμβρίου 2003, η Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση που διοργάνωσε το παράρτημα του Συλλόγου των Απανταχού Τριγλιανών στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου στη Νέα Τρίγλια.

Στην εκδήλωση συμμετείχε η χορωδία του Συλλόγου Ιεροψαλτών Νοτίου Χαλκιδικής «Ιωάννης ο Κουκουζέλης» που ενθουσίασε το ακροατήριο με τους

βυζαντινούς χριστουγεννιάτικους ύμνους. Συμμετείχαν ακόμη, η χορωδία ΚΑΠΗ της Κηφισιάς Θεσσαλονίκης, η χορωδία ΚΑΠΗ του Δήμου Τρίγλιας και η χορωδία του Πολιτιστικού Συλλόγου Ποτίδαιας με τους χοροδι-δασκάλους τους, που συγκίνησαν το ακροατήριο με τα τραγούδια τους από τη Μικρά Ασία. Χαιρετισμούς στην εκδήλωση έκαναν ο Δήμαρχος Τρίγλιας κ. Ιωακείμ Μήτσου, ο προϊστάμενος

του ιερού ναού Παντοβασιλίσσας Αρχιμαντρίτης κος Χρυσόστομος, ο πρόεδρος του παραρτήματος Τρίγλιας κ. Νικόλαος Καλπάκης και η τελετάρχης της εκδήλωσης κα Ελένη Τσίκουτα. Μετά το πέρας της εκδήλωσης, παρατέθηκε δεξίωση στο σαλόνι του Πολιτιστικού Κέντρου στα μέλη των χορωδιών που συμμετείχαν.

- 1 Χορωδία του Συλλόγου Ιεροψαλτών Νοτίου Χαλκιδικής «Ιωάννης ο Κουκουζέλης».
- 2 Χορωδία ΚΑΠΗ του Δήμου Τρίγλιας.
- 3 Χορωδία του Πολιτιστικού Συλλόγου Ποτίδαιας με τους χοροδιδασκάλους τους.
- 4 Χορωδία ΚΑΠΗ της Κηφισιάς Θεσσαλονίκης.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Το Κέντρο Πολιτιστικών Θεμάτων του Δήμου Νέας Τρίγλιας, οργάνωσε φέτος για πρώτη φορά την Κυριακή 28η Δεκεμβρίου 2003 μια μεγάλη Πρωτοχρονιάτικη γιορτή για όλα τα παιδιά του Δήμου.

Η γιορτή έγινε στην αίθουσα του κλειστού γυμναστηρίου της Ν. Τρίγλιας.

Στήθηκε ένα τεράστιο Χριστουγεννιάτικο δέντρο με όμορφα στολίδια. Αναρτήθηκαν φωτεινά σχήματα και χριστουγεννιάτικες παραστάσεις στους τοίχους. Ο χώρος διακοσμήθηκε με φροντίδα και δημιουργήθηκε μια ωραία χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα για την εκδήλωση.

Τη γιορτή άνοιξε η φιλαρμονική του Δήμου της Ν. Τρίγλιας με τα κάλαντα και άλλους χριστουγεννιάτικους και πρωτοχρονιάτικους

ύμνους.

Ο δήμαρχος της Ν. Τρίγλιας κ. Ιωακείμ Μήτσου, καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους που είχαν κατακλύσει την αίθουσα και τους ευχήθηκε «Καλή Χρονιά».

Ακολούθησαν παραστάσεις για τα παιδιά, με Αϊ Βασιλίδες, κλόουν, ξυλοπόδαρους και άλλους διασκεδαστές. Τα παιδιά συμμετείχαν με ενθουσιασμό. Στη συνέχεια, μοιράστηκαν κεράσματα στα παιδιά και στους μεγάλους.

Την εκδήλωση έκλεισε ή έκπληξη που επεφύλασσε ο κ. Δήμαρχος μοιράζοντας περίπου 700 παιχνίδια σε όλα τα παιδιά που συμμετείχαν στη γιορτή.

Φέτος, για πρώτη χρονιά, ο Δήμος της Νέας Τρίγλιας, οργάνωσε αποκριάτικες εκδηλώσεις στις οποίες συμμετείχαν οι φορείς και τα σχολεία του Δήμου.

Το κέντρο Πολιτιστικών θεμάτων του Δήμου αγόρασε περίπου 400 αποκριάτικες στολές που μοιράστηκαν στα παιδιά των σχολείων και στα μέλη των Συλλόγων που δήλωσαν συμμετοχή.

Ο Δήμος, το προσωπικό του Δήμου και οι Σύλλογοι ετοίμασαν και στόλισαν με μεράκι αποκριάτικα άρματα για την παρέλαση.

Η συμμετοχή του κόσμου ήταν μεγάλη και ενθουσιώδης παρά τις αντιξοότητες που δημιούργησε η κακοκαιρία.

Την παρέλαση άνοιξε η φιλαρμονική του Δήμου που ξεκίνησε ψηλά από τον κεντρικό δρόμο της Τρίγλιας και κατέληξε στην Κεντρική Πλατεία που ήταν στολισμένη κατάλληλα. Ακολούθησαν τα αποκριάτικα άρματα πλαισιούμενα από ομάδες καρναβαλιών που δε σταμάτησαν να χορεύουν και να δέχονται τα πειράγματα των θεατών τους οποίους ενθουσίασαν.

Μετά την παρέλαση ακολούθησε γλέντι με τοπική ορχήστρα, με κεράσματα και με άφθονο κρασί.

Η βραδιά έκλεισε με πανέμορφα πυροτεχνήματα και με την υπόσχεση ότι οι αποκριάτικες εκδηλώσεις θα καθιερωθούν και θα διευρυνθούν στο Δήμο μας.

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΣ ΤΡΙΓΛΙΑΣ 2004

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

Την Καθαρή Δευτέρα έγινε η καθιερωμένη γιορτή στην πλατεία της Κρήνης, με νηστήσιμα, κρασί και με ωραία μουσική από την τοπική ορχήστρα.

Το κόψιμο της πίτας και ο χορός του Παραρτήματος του Συλλόγου

Στις 2 Ιανουαρίου 2004, έγινε το κόψιμο της πίτας και ο χορός του Παραρτήματος του Συλλόγου Απανταχού Τριγλιανών. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στην παραλία της Νέας Τρίγλιας στο κέντρο «Ναυτίλος» και στέφθηκε από μεγάλη επιτυχία. Η αίθουσα ήταν κατάμεστη από κόσμο και θύμιζε παλιές καλές εποχές του Συλλόγου Απανταχού Τριγλιανών.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν συνοδευόμενοι από τις συζύγους των, ο Δήμαρχος κ. Ιωακείμ Μήτσου και ο Αντιδήμαρχος κ. Φιλαλήθης Κασσανδρέας. Παρόντες ήταν οι βουλευτές Χαλκιδικής κ. Παππάς Βασίλειος και Αθηναίος Φλωρίνης, ο πολιτευτής Χαλκιδικής και σημερινός βουλευτής κ. Γεώργιος Βαγιωνάς, σύσσωμο το Δ.Σ. του Συλλόγου των Απανταχού Τριγλιανών Θεσσαλονίκης, εκπρόσωποι φορέων του Δήμου Τρίγλιας και πλήθος κόσμου.

Το γλέντι που ακολούθησε το κόψιμο της πίτας, κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΕΡΟΣ 3ο

Η ΑΦΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΡΙΚΑΣ
ΠΑΛΑΜΑΡΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

Και αυτοί οι άνδρες οι οποίοι ήταν μέσα στο καράβι το δικό μας είπαν, γιατί είχαμε έναν γιατρό από την Τένεδο. Λέει, δεν πάμε στην Τένεδο; Θα πληρώσουμε κάτι και να πάμε εκεί. Πλήρωσαν αυτοί, όποιοι ήταν οι άντρες εκεί και το καράβι μας πήγε στην Τένεδο. Το μύνυ κυράβι που πήγε εκεί. Εγώ βγήκα τώρα από το καράβι μόνη μου. Εν τω μεταξύ ήταν της μαμάς μου ο αδερφός μέσα. Δεν τον είχα δει εγώ, ούτε κι αυτός με είδε. Μόλις με είδε, Μαρίκα τι γυρεύεις εδώ; Πού είναι η μαμά σου; Ε, λέω, η μαμά μου έμεινε στην Τρίγλια. Εγώ, ήρθα με το δάσκαλο. Ο δάσκαλός μου ήταν από την Καλλιπολη μάλιστα πως τη λένε τούρκικα τη Καλλιπολη, Τσανά Καλέ, κάπως έτσι νομίζω. Λοιπόν, ήταν απ' την Καλλιπολη και έφυγε, κατέβηκε στην Καλλιπολη κι εμείς τραβήξαμε για τη Ραιδεστό. Μη στενοχωριέσαι, λέει, θα ρθείς μαζί μου, λέει ο θείος μου. Με πήρε μαζί του και μας πήγαν στην Τένεδο, επάνω στα κάστρα. Από τον Τρωικό πόλεμο κάτι κάστρα που έβλεπε όλη τη θάλασσα κάτω και είχε κάτι μικρά, πολεμίστρες, που πολεμούσανε. Εκεί στην Τένεδο λοιπόν, μείναμε αρκετό καιρό. Εν τω μεταξύ, δεν είχαμε τίποτε να φάμε. Ο θείος μου ήταν φτωχός, δεν είχε λεφτά. Μαζί μας ο κόσμος ήταν απροετοίμαστος. Δεν ήταν προετοιμασμένος για τέτοια περίπτωση και εγώ κατέβαινα στην παραλία και καθόμουνα εκεί και έπαιζα και ερχόταν μια κυρία. Η κυρία του λιμενάρχη ήταν αυτή και με ρώτησε μια μέρα «σε βλέπω εδώ κάθε μέρα. Από πού είσαι μου λέει; Μήπως είσαι από το καράβι που ήρθε; Ναι λέω εγώ. Με ποιόν είσαι; Τέλος πάντων με ρώτησε αυτή και λέω ότι η μαμά μου έμεινε στην πατρίδα μας, δεν πρόλαβε να φύγει κι εγώ είμαι εδώ με το θείο μου, ο οποίος θέλει να με πάρει τώρα να με πάει στην Κρήτη. Λέει, γιατί δεν κάθεται σε μένα; Θα σε πάρω εγώ, κοριτσάκι που δεν έχω. Δεν ξέρω λέω, εγώ, θα βρω τη μαμά μου, την είπα. Λοιπόν, πέρασε καιρός. Εν τω μεταξύ, όμως οι Τενεδιώται, τόσο καλοί άνθρωποι δεν υπάρχουν στον κόσμο. Μας πήραν, μας περιέθαλψαν, δεν έχουμε τίποτα να σας δώσουμε. Ήταν ο Σεπτέμβρης, τρυγούσαν τα σταφύλια. Φάτε σταφύλια όσα θέλετε. Απ αυτά κι απ αυτά λίγο έζησε ο κόσμος.

Πέρασε καιρός, ήρθε ένα μοτόρι του Κασούρη το μοτοράκι, όπως το λέγανε, δικό του ήταν και αυτοί οι οποίοι φύγαν από την Τρίγλια και πήγαν στη Ραιδεστό χάσαν το καράβι μας. Δεν ξέραν που πήγε το καράβι. Αυτό το καράβι που πήγε, βούλιαξε; Τι έγιναν αυτοί οι άνθρωποι; Δεν υπήρχαν ούτε ταχυδρομεία, ούτε τηλεγραφεία τώρα όπως λέμε. Λοιπόν, ήρθε αυτό το μοτόρι. Μόλις ήρθαν λέει, καλά είπαμε εμείς, μπορεί να πήγε στην Τένεδο, λένε και ήρθαν εκεί. Άλλοι είχαν τις γυναίκες τους εκεί, άλλοι τα παιδιά τους. Είχαμε χαθεί.

Ο κόσμος είχε ανακατωθεί. Με είπαν εμένα, με γνώριζαν. Λέει, έλα να σε πάρουμε, θες να ρθείς να σε πάρουμε εκεί στη Ραιδεστό; Είναι κι ο θείος εκεί, ο θείος ο Ιορδάνης. Ναι λέω θα ρθω. Αυτοί μείναν, όσοι ήταν να μείνουν σ εκείνες τις οικογένειες. Εγώ μπήκα στο μοτόρι και πηγαίναμε για τη Ραιδεστό πίσω πάλι. Μάλιστα θυμάμαι φτάσαμε τη νύχτα στην Καλλιπολη και τότε οι Εγγλέζοι είχαν φέρει Σενεγαλέζους μαύρους και ήταν νύχτα και ήρθαν αυτοί να κάνουν έλεγχο στο μοτόρι κι εγώ κατέβηκα μέσα στο αμπάρι κάτω. Τους είδα και φοβήθηκα. Νόμιζα είναι αραπάδες και θα μας φάνε λέω! Μετά που πήγαμε στη Ραιδεστό, περιμένανε από τη Ραιδεστό να γυρίσει αυτό το μοτοράκι να δούνε αν πραγματικά βρέθηκαν οι άνθρωποι που χάθηκαν. Μόλις με βλέπει ο θείος μου ο Ιορδάνης επάνω στη σκάλα της Ραιδεστού με αγκάλιασε ο καημένος. Μαρίκα σε χάσαμε και τι έγινες; Έκλαιγε. Λέγω, πού είναι η μαμά μου; Η μαμά σου δεν είναι εδώ λέει και πού είναι λέω; Δεν ήρθε απ την Τρίγλια; Όχι λέει, ήρθε απ την Τρίγλια αλλά εγώ είχα του πατέρα μου τον αδερφό δάσκαλο στη Καστάμπολη και μόλις έμαθε που ήρθαν οι πρόσφυγες έστειλε την κόρη του και κοίταξε να βρείς λέει τη θεία Χρυσουγή και να τη βάλεις στο ζώο, έφερε και άλογο από κει γιατί δεν είχανε τότε. μ αυτά επικοινωνούσε ο κόσμος. Να τη φέρεις εδώ. Πήγε λοιπόν η ξαδέρφη μου η Αρτεμισία, την πήρε τη μαμά μου με τον αδερφό μου. Λέει η μαμά μου δεν έρχομαι. Το παιδί μου δεν το βρήκα. Έχει χαθεί. Θα το βρούμε λέει. Έλα εσύ τώρα να μην κοιμάσαι μέσα στους δρόμους, καθόμαστε και νηστικοί.

Την πήρε και λέει ο θείος μου μη στενοχωριέσαι Μαρίκα, ξέρω πού είναι η μαμά σου. Άμα μάθει που ήρθες, θα τη φέρουμε. Την έφερε τη μαμά μου αλλά εν τω μεταξύ ήρθε διαταγή να αδειάσει η Θράκη. Γράψανε αυτοί τη συμφωνία ως ηττημένοι που ήμασταν εμείς, έπρεπε να δώσουμε αυτά τα μέρη. Να χάσουμε την ωραία Θράκη. Λοιπόν, ήρθε η μαμά μου. Έπρεπε σε έναν μήνα να εκκενωθεί η Θράκη αλλά εμείς πού να μείνουμε; Ο ένας επάνω στον άλλο, νερό δεν είχε η Ραιδεστός. Τίποτε δεν είχε. Κόσμος.. να έτσι έβραζε! Να ρίξεις βελόνι που λένε, δεν έπεφτε κάτω. Πήγαμε στην παραλία μήπως βρούμε κανένα μέσο να φύγουμε. Στην παραλία κοιμόμασταν εκεί τη νύχτα. Ήταν σχεδόν, είχε περάσει ο Οκτώβρης, ήταν κρύο... Από τα σπίτια της Ραιδεστού σπάζανε ο κόσμος τα τζάμια, τα παράθυρα, βγάζανε ξύλα να ζεσταθούνε, ανάβαμε φωτιές και έτσι κι αλλιώς είπαμε οι Τούρκοι θα καθίσουν εκεί. Άσε που τα δικά μας σπίτια τα αφήσαμε όπως ήταν, γεμάτα και τι δεν είχαν μέσα. Ακόμα και τα λεφτά τους άφησε ο κόσμος απ την τρέλα τους να φύγουν, τίποτε δεν θέλουμε να γλιτώσουμε έλεγαν. Λοιπόν, καθίσαμε στην παραλία, κοιμόμασταν εκεί. Του θείου μου του Ιορδάνη η γυναίκα ήταν οκτώ μηνών έγκυος. Στον ένατο μάλιστα μπήκε. Λέει, θα γεννήσει η γυναίκα. Πού θα γεννήσει μέσα στην παραλία, στους δρόμους; Πρέπει οπωσδήποτε να φύγουμε. Πήγαμε πάνω στη σκάλα, οι αξιωματικοί που ήτανε πάνω στη σκάλα. Αδύνατον, λέει! Το καράβι αυτό ήταν αμερικάνικο. Ο θείος μου με τα σκοινιά απ έξω, μπήκε μέσα και λέει κι εγώ έζησα στην Αμερική και ξέρω Αμερικάνικα. Εάν μπορείτε να μας βοηθήσετε. Η γυναίκα μου θα γεννήσει στην αμμουδιά, λέει. Να με βάλετε μέσα με την οικογένειά μου. Από τη σκάλα αποκλείεται να μπειτε. Θα σας ρίχνουμε σκοινιά, σκάλες δηλαδή με σκοινιά και να μπειτε από κει. Από πίσω. Καλά είπε. Και μας ανέβασαν απ τα σκοινιά. Κι η θεία με τόση κοιλιά η καημένη πώς ανέβηκε; Και ένα καράβι φορτηγό που είχε τέσσερα αμπάρια. Το ένα πάνω στο άλλο και από εκείνα τα μεγάλα κουβαλούσαν στάρια και τέτοια. Λοιπόν, μπήκαμε στο καράβι μέσα. Ήταν και άλλοι μερικοί σαν κι εμάς που μπήκανε. Λίγος κόσμος. Δεν θα ανάψετε φωτιά, δεν θα ανάψετε σπέρτο γιατί είναι ξύλινο το καράβι και θα πάρει φωτιά. Μας ρίξαν κάτω, τα αμπάρια κάτι στενές σκάλες που έχουν. Τα έχεις δει ε; Κατεβαινάμε εκεί. Με λέει μια μέρα, λίγο νεράκι να πιούμε, λέει η μαμά μου, είχαμε και ένα μαστραπά τότε, μαστραπάδες μπακιρένιους που είχανε... Μαρίκα μου λέει, δεν πας επάνω μήπως βρεις λίγο νερό να μας φέρεις; Ανέβηκα τη σκάλα-εν τω μεταξύ-όταν ήρθε ο θείος μου από την Αμερική έλα να σε μάθω αγγλικά λέει και άρχισε να μου μαθαίνει το νερό, το ψωμί, το τυρί...λέξεις. Δεν έμαθα πολλά πράγματα, καλημέρα, καλησπέρα κι αυτά. Λοιπόν, πήγα εγώ με το μαστραπά επάνω. Με βλέπει ένας ναύτης Πού πας μου λέει; Λέω γουώτερ, του λέω. Έτσι δεν το λένε το νερό; Γουώτερ. Α! μου λέει. Νόμιζε ότι ξέρω τα αγγλικά. Έλα μου λέει, έλα. Με παίρνει λοιπόν, γεμίζει νερό, μου δίνει γαλέτες, μου δίνει σοκολάτες και γεμίζω την ποδιά μου και κατεβαίνω κάτω. Δε μπορούσα να κατεβώ. Πού τα βρήκες αυτά μου λέει; Μου τάδωσε ένας φίλος μου ναύτης. Λοιπόν, ε, μπήκαμε εκεί μέσα. Τέλος πάντων με το καράβι φτάσαμε στη Θεσσαλονίκη. Φτάσαμε στη Θεσσαλονίκη, βγήκαμε στην προκουμαία και μάλιστα θυμάμαι ένα επεισόδιο που έγινε εκεί στην προκουμαία, όπως το βίντσι δούλευε και κάνει και αυτόν τον αέρα. Πήρε μία γυναίκα, την πήρε απ το παπούτσι. Την πήρε, την πέταξε έτσι, την πάει πέρα στη θάλασσα και την πετάει έξω στην προκουμαία. Είπαμε σκοτώθηκε. Τίποτα δεν έπαθε. Λέει και κάποιος από κει μωρ' εφτάψυχες λέει οι γυναίκες. Μείναμε εκεί, τι να κάνουμε τώρα; Μείναμε στη Θεσσαλονίκη, μας βάλανε στους στρατώνες στην Τούμπα. Οι στρατώνες της Τούμπας πανάθλιες. Είχανε σανίδια από δω, σανίδια από κει, στη μέση χώμα έτσι χαμηλά και αντί για παράθυρα είχανε παράθυρα μεν, αντί για τζάμι είχανε αντίσκηνο. Ε, μας βάλαν εκεί, οικογένειες πολλές. Έβλεπες απ τη μία άκρα των στρατώνων μέχρι την άλλη άκρα ήτανε ίσια η γραμμή. Ο κόσμος, τι να κάνουμε; Πήραμε καθεμιά την οικογένεια με τη σειρά και καθήσαμε εκεί. Εμείς όμως, εγώ, στη Θεσσαλονίκη έχω του μπαμπά μου την αδερφή και ήταν η οικογένεια στη Θεσσαλονίκη η οποία ήταν απ τις πιο πλούσιες οικογένειες της Θεσσαλονίκης και τις πιο μορφωμένες. Είχανε μεγάλο, εξαιρετικό κύκλο και μόλις μάθανε ότι πήγα ήρθαν επάνω με το αμάξι των τελετών τότε τα αμαξάκια και με πήραν.

Αυτή η ξαδέρφη μου η μία ήταν γιατρός και με την αδερφή της ήρθαν επάνω. Ήρθαμε θεία να πάρουμε τη Μαρίκα. Να μη ζει εδώ μέσα. Θα την έχουμε, είμαστε τέσσερις αδερφές, θα έχουμε και τη Μαρίκα, πέντε. Θα είναι αδερφή μας. Μη σε ανησυχεί καθόλου αυτό το πράγμα. Λέει η μαμά μου πάρτε το κορίτσι μου να σωθεί από δω μέσα, να φύγει και με πήραν. Και για σένα λέει, θεία μη στεναχωρηθείς καθόλου. Έχουμε τα μέσα όλα. Και τα παιδιά να τα βάλουμε στα καλύτερα σχολεία και σένα να σε βάλουμε σε δουλειά. Ό,τι θέλεις λέει, δε θα υποφέρεις καθόλου της λένε της μαμάς μου. Ευχαριστώ πολύ είπε η μαμά μου και με πήραν εμένα, με πήγαν στο σπίτι τους. Με είχαν τριάμισι χρόνια κοντά τους. Το πόσο ωραία πέρασα, το τι φορέματα.. απ το Παρίσι μου τα φέρνανε! Τα καλύτερα φορέματα. Γιατί αυτές ταξίδευαν, πήγαιναν στο εξωτερικό, τέλος πάντων, ζούσαν μια ζωή πολύ πλούσια και με πολυτέλεια. Έζησα εκεί. Εν τω μεταξύ η μαμά μου της δώσανε σπίτι στην Τούμπα. Ωραίο σπιτάκι, πολύ ωραίο, όπως είναι τώρα, τα σπίτια υπάρχουνε ακόμα αυτά στην Τούμπα και λέει, εγώ θα καθήσω εκεί και έμεινε εκεί, πήγαινα κι εγώ εκεί καμιά φορά. Η θεία μου, η θεία μου η Αναστασία, η αδερφή της, έφυγε απ την Τρίγλια, πήγε στην Πόλη το καράβι της αλλά ο άντρας της έμεινε στην Τρίγλια και τον πιάσαν οι Τούρκοι, έμεινε με μερικούς που δεν πρόλαβαν να φύγουν και έκανε αγγαρεία εκεί πέρα. Εν τω μεταξύ πώς τους ήρθε, τους ξεγύμνωσαν μια μέρα, τους βάλαν σε μια βάρκα. Άι στο διάολο, πάτε στην Πόλη τους λέει, και έτσι ανταμώθηκαν το αντρόγυνο εκεί, η θεία μου με το θείο μου και αυτοί μπήκαν σε ένα καράβι για να ρθούνε στην Ελλάδα. Στο καράβι που μπήκανε ήταν κι άλλοι σαν κι αυτούς. Τους έβγαλε στο Λευθερέ σ' ένα λιμάνι της Καβάλας κι απ το Λευθερέ πήγαν στο Πράβι. Από το Πράβι εν τω μεταξύ όμως, θα σας το πω κι αυτό γιατί μια που είναι μες στη ζωή μας κι αυτό. Του θείου μου τα παιδιά, ο θείος μου ο Θανάσης ο οποίος πέθανε στο στρατό κι αυτός είχε δύο παιδιά, δύο αγόρια. Το αγόρι το μικρότερο το οποίο είχε την ίδια ηλικία με τον αδερφό μου, ήταν πολύ δύσκολο παιδί, πάρα πολύ δύσκολο και μαλώνανε κάθε μέρα με τον αδερφό μου γιατί τα παιδιά αυτά, τα δύο ορφανά, το ένα το πήρε η μαμά μου, αυτόν τον μικρό τον Παναγιώτη και τον άλλον τον πήρε ο θείος μου ο Τζώρτζης ο οποίος δεν είχε παιδιά και είπε θα το πάρω, θα το υιοθετήσω και το μικρό το πήρε η μαμά μου. Ε, λέει, θα παίζει με το Σταύρο, παιδί είναι. Παιδί μας είναι. Αλλά αυτό ήταν πολύ δύσκολο παιδί και τώρα ακόμα που παντρεύτηκε δύσκολο ήταν. Κάναμε συμβούλιο οι συγγενείς και είπαμε τι μπορεί να γίνει; Γιατί κόντεψε να πεθάνει ο Σταύρος. Αυτός τον έδερνε, ζήλευε και ήταν και λίγο άρρωστος τότε ο μπαμπάς σου θα πεθάνει το παιδί μου. Δε μπορούν. Δε μπορούν να ζήσουν τα δύο μαζί. Και κάναμε ένα οικογενειακό συμβούλιο και το βάλουμε στο ορφανοτροφείο της Πόλης και όταν η θεία μου γύριζε με το καράβι, είχε μπει κι αυτό μέσα στο καράβι. Ε, δεν ήξερε η θεία μου. Πήγε η θεία μου στο Πράβι. Αυτό όπως κατέβηκε από το καράβι, το πιάνει ένας αστυφύλακας. Μοναχό είσαι το λέει; Ναι. Κι από πού είσαι; Πού πας; Λέει δεν ξέρω που πάω κι από πού έρχεσαι; Λέει, απ την Πόλη, απ το ορφανοτροφείο. Και πώς σε λένε; Με λένε Παναγιώτης Αθανασίου. Μάλιστα ούτε το όνομά του, νομίζω, καλά δεν ήξερε. Τέλος πάντων, το παίρνει αυτός. Λέει είμαι ορφανό απ το ορφανοτροφείο. Το παίρνει και το βάζει στο ορφανοτροφείο του Πραβίου. Όταν η θεία μου ήταν εκεί, έγραφε τη μαμά μου στη Θεσσαλονίκη, αδερφή μου, δε μπορώ να κάνω χωρίς εσένα.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

λαογραφία

ΤΑΧΤΑΡΙΣΜΑΤΑ

Ταχταρίσματα είναι τα τραγούδια με τα οποία οι μητέρες συνήθιζαν να χορεύουν στα χέρια τους τα μωρά τους. Η λέξη προήλθε από τη χαϊδευτική προσφώνηση (ν)τάχτι-( )τάχτι.

Τα ταχταρίσματα μοιάζουν με τα νανουρίσματα έχουν όμως ζωηρότερο ρυθμό, ανάλογο με τις χορευτικές κινήσεις.

ΤΡΙΓΛΙΑΝΑ ΤΑΧΤΑΡΙΣΜΑΤΑ

Ταχτιρντί του λέγανε
και μου το παντρεύανε
και του δίνανε προικιά
ένα κόσκινο φλουριά.

Παλαμάκια παίζετε
κι ο μπαμπάς του έρχεται
να του φέρει κάτι τι
λουκουμάκια στο χαρτί.

Το μικρό μου το παιδί
κάπου τό 'στειλα κι αργεί
στο μπακάλι για τυρί
και τυρί δεν ηύραμε
τον μπακάλη δείραμε.

Τα παιδιά του μαχαλά
όλα κάλπικα φλουριά
το δικό μας το παιδί
σα βενέτικο φλουρί.

Το παιδάκι μου το ρούσο
θα το πάρω να το λούσω
να το στείλω στη δασκάλα
να 'ναι πι' όμορφο απ' τ' άλλα.

Του παιδιού μου το παιδί
είναι δυό φορές παιδί.
Νάτο, νάτο, νάτο, νάτο
σα φλουρί κωνσταντινάτο.

Το παιδί μας θέλει χορό,
τα βιολιά δεν ειν' εδώ,
όποιος πάει να τα 'φερει
δώδεκα φλουριά στο χέρι
κι άλλα δέκα στο μαντήλι.

Τσίμπι-τσίμπι πούπουλο¹
και σταφυλοκούκουτσο,
ντο λαγό ντον' επιάσαμε
και ντονε κρεμάσαμε,
μες στα σκόρδα μες στα πράσα.
Τσάκω² το καλό παιδί.

Πάει ο λαγός να πιεί νερό³
σου/ης (όνομα χαϊδευτικό του παιδιού)
το λαιμό.

1. Το τραγουδάκι το έλεγαν στα προνήπια. Κατα την απαγγελία μέχρι τον προτελευταίο στίχο έπαιζαν τα δαχτυλάκια του παιδιού.

2. Κατα την απαγγελία του τελευταίου στίχου (τσάκω=πιάσε) γαργαλούσαν το στήθος του παιδιού.

3. Το τραγουδάκι χρησιμεύει για να μαθαίνει το παιδί το όνομά του κι ένα μέρος του σώματός του. Γάργαλούσαν το στήθος προς το λαιμό του παιδιού.

Συλλογή - επιμέλεια
του γιατρού Στάθη Δημητρακού

Το κόψιμο της πίτας και ο χορός του Συλλόγου

Γέλιο

Ήταν μια στιγμή. Κοιταχτήκαμε και μετά μισή ώρα ήμασταν ήδη στο κρεβάτι. Εγώ στο δικό μου κι αυτή στο δικό της.

Γιατρέ, έχω πρόβλημα...
 - Τι πρόβλημα έχετε ;
 - Κατουριέμαι κάθε βράδυ στον ύπνο μου...
 - Γιατί;
 - Να, κάθε βράδυ έρχεται ένα διαβολάκι στον ύπνο μου και μου λέει : "τσισάκια κάναμε σήμερα ;"
 - Α! Αυτό είναι μόνο; Απλό! Μόλις θα ξαναέρθει σήμερα θα του πείτε : "Ναι ρε... Έκανα...!"
 - Δηλαδή γιατρέ αυτό ήταν μόνο; Θα κοπεί;
 - Βεβαίως! Μαχαίρι!
 Το βράδυ λοιπόν έρχεται και πάλι το διαβολάκι στον ύπνο του κυρίου της ιστορίας μας...
 - Τσισάκια κάναμε σήμερα;
 - ΝΑΙ ρε έκανα!
 - Κακάκια όμως ;

Όχι Καμίλλα προτιμώ αυτό το δέντρο. Θέλω να αποφασίσω εγώ, τουλάχιστον αυτή την φορά!..

Πές μου γιατρέ. Θάμαι δυνατός!.. Πόσο μου μένει ακόμη να ζήσω, 70, 80, 90 χρόνια;

Είμαι ερωτευμένη με τον ίδιο άνδρα για 15 χρόνια. Εάν ο άνδρας μου το καταλάβει θα με σκοτώσει!

Ποιός ξέρει πόσα φύλλα συκής δοκίμασε η Εύα πριν να πει, θα πάρω αυτό.

ΝΑΙ... ΜΕ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΚΕΡΔΙΖΕΙΣ ΧΡΗΜΑ... ΑΛΛΑ ΜΕ ΤΟ ΧΡΗΜΑ ΔΕΝ ΚΕΡΔΙΖΕΙΣ ΧΡΟΝΟ

Αίτηση εγγραφής

Προς το διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των Απανταχού Τριγλιανών

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ : .....
 ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ/ΣΥΖΥΓΟΥ : .....
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : .....
 ΠΟΛΗ :..... Τ.Κ. :..... ΧΩΡΑ : .....
 ΤΗΛΕΦΩΝΑ :.....
 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ/ΙΔΙΟΤΗΤΑ : .....
 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ : ..... ΥΠΟΓΡΑΦΗ : .....

Σκέφτεσαι ότι η γυναίκα σου σε απατά; Μα είναι τρομερό... Και για πές μου: Υποψιάζεσαι κάποιον ιδιαίτερα;

Γνωμικά
 Η εκπαίδευση είναι η δύναμη που γιατρεύει την ψυχή. **Πλάτων**
 Ο λόγος της αλήθειας είναι πάντα απλός. **Ευριπίδης**
 Είναι λυπηρό να ομιλείς καλά και στα έργα να πέφτεις έξω. **Σοφοκλής**

Συμπληρώστε και στείλτε την αίτηση εγγραφής μέλους
 Μπορείτε να στείλετε την **ετήσια συνδρομή σας (10 €)** με ταχυδρομική επιταγή στη
 Διεύθυνση : ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΡΙΓΛΙΑΝΩΝ, Χάψα 1, ΤΚ 54626, Θεσσαλονίκη,
 ή να καταθέσετε το ποσό στην Εθνική Τράπεζα,
 στον αριθμό λογαριασμού **223/480177-69**,
 με όνομα δικαιούχου ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΡΙΓΛΙΑΝΩΝ

ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ Α.Ε.

ACCOUNTING OFFICE

ΠΕΤΣΟΓΛΟΥ Ι. ΙΟΥΡΔΑΝΗΣ
 Λογιστής - Φοροτεχνικός
 Financial Consultant
 Α.Μ.Ο.Ε. 0226295

ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ 37, Τ.Κ. 56727 ΝΕΑΠΟΛΗ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
 ΤΗΛ.: 2310 633.292, FAX:2310 634.607, ΚΙΝ. 6934076377
 e-mail: petsoglo@otenet.gr

ΕΤΠΠΛΟ

KARRAS - GUNELAS

ΜΑΡΑΣΛΗ 7, 542 49 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
 Τ Η Λ . : 2 3 1 0 . 3 0 8 . 7 6 4
 ΒΟΥΛΓΑΡΗ 48-50, 542 49 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
 Τ Η Λ . : 2 3 1 0 . 3 2 7 . 7 7 0
 www.karras-gunelas.gr
 e-mail:info@karras-gunelas.gr